

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Apostoli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

ET si fructum ex laboribus perceptum indicare velint, caput hujusmodi floribus & corollis redditum faciant, corymbosque & ferta hinc inde cornibus suspendant: cujusmodi fascia molem Aeliam ambibat, ut frusta quedam, quae adhuc integra operis parte permanerunt, ostendant: si ve id sacrificiorum, videlicet Tauroboli, aut quid hujusmodi sit indicium, cum juxta vicissim & patina adsculpi soleat, quod precipue in templorum parietibus, inter triglyphos ubiq̄ spectamus, eaque de causa capita illa coronata plurimum habentur: sive larga laborum præmia interpretari malimus, ut Romæ in eadam Adriani mole patina, munificentiam, Bovillo capite, labores, sive res fortiter gestas ostentantibus. Nam post vitæ præclaræ ætæ cursus laboresq; superatos, apotheosis ipsa præmium Imperatoris familiis decernebatur, aut excitabantur mausolea, vel pyramides, vel columnæ, quæ ibi conditos supra mortales evertos gloria commonstrarent. Apud Petrum Molinum Romæ vidimus athenum Bovis caput antiquissimi operis scite factum & venuste, quod olim fuit ad trabis alicuius simam, aut mutilum, aut coronam, pro cultura accommodatum, eo omnino gestu factum, ut laborioso nixu aliquid sustentasse videatur: est enim caput gutturi appressum crispantibusq; palea, liribus conatus speciem ostentat, quod dubio procul ad tolerantia laborisque significatum referendum est. Memorabile sane veterum Germanorum institutum fuit, uxori ducenta Boves junctos, frenatum Equum, & scutum cum framea gladioque mittere dotti nomine, ut uxor (ait Tacitus) venire se laborum periculorumq; sociam his incipientis matrimonii auspiciis admoneretur, idem in pace, idem in præliis passuram, ausuramque. Laborem enim juncti Boves, bellum paratus Equus, & data arma denunciabant. Apud authores Græcos invenias Bovem, quod terræ laboribus exercendis sit destinatus, γαῦνον appellari. Apud Mathematicos Tauro ascende genitos, laboriosos atque perpetuæ deditos servituti, propterea quod animal ad jugum præcipue natum est. Qua de causa Tyrius Carthaginem adficare aggressis, intermisum opus est Bovillo capite ad invento, alioque urbis menia translata: videbatur enim ostentans id nil nisi laborem & anxietatem minitari, donec Equi mox ad invento capite, lati alacresq; belli signum excepere. Horum alterum Virgilius dissimulavit, qui fabulam scribebat, non historiam, rem tamen agnoscere visus, quod *bello genus intraflammabile futurum* dixit, sed *facilem viatu per secula gentem*: quippe quæ vel jugum acceptura esset, vel freno coercenda, quamvis non postremi nominis interpretes *facilem viatu* interpretari malint, ad viatum comparandum: qua in sententia Servius est.

ABSURDA RES. CAP. XXIII.

ATQUE ne à Bove & Equo longius discedamus, est illud ex horum alterutro hieroglyphicum: ut cum absurdè & imperite factum quid ostendere voluerimus, Bovem cum clitella, vel Equum, arato adjunctum figuremus, quam quidem rem & absurdam sane, & ab cuiuslibet ingenio vel virib; alienam provinciam innuere volumus: quod luculenter uno versu complexus est Horatius:

Optat ephippia Bos piger, optat arare Caballus.

Quod etiam Quintilianus ex Epistolis ad Atticum tangit, ubi lib. 5. inquit: *Non nostrum onus, Bos clitellas.* Dixit enim Cicero s. ad Atticum lib. *Clitellæ bovi sunt impositæ, plane non est nostrum onus, sed feremus.* Sed ad nostra redeamus.

JUDÆI. CAP. XXIV.

IN Divinis literis Judæi (ut sepe dictum) hieroglyphice per Bovem intelliguntur. Nam Hierosolymitanus Hesychius Bovem eum accipit, qui mandata tantum legis simpliciter observat, utpote quod Bos sit laboris signum. Eucherius significationem ad omnes trahit, qui vitam laboribus exercens: & Mosaicum illud: *Non alligabis os Bovi trituranteri,* interpretatur, ut neminem mercede sua fraudandum intelligat.

APOSTOLI PASTORES. CAP. XXV.

Apostolos quoque per Boves accipit, qui suscepto Christi iugo universum terrarum orbem, Evangelico vomere peraraverunt. Illud vero: *Quasi Bos dulcis ad vietimam,* quod pro vecorde nonnulli

A nonnulli dictum accipiunt, de Domino omnino intelligit, qui pro salute nostra eam quasi stultitiam suscepit. Ante fores templi ad abluendas ingredientium manus lavacrum aheneum Boves duodecim sustinebant, qui quidem frontibus tantum extabant, terga & posteriora occultabant. Per Boves eo gestu hieroglyphice factos, Gregorius Pastores Ecclesiarum intelligit, quorum aperta & in propatulo proposita opera cernimus, sed quæ ipsi clam faciant sentiantve, Dei judicium, non nostrum esse debet: id enim ait sibi velle, quod eorum lateant posteriora.

VITIOSUS. CAP. XXVI.

Quod vero pertinet ad Vaccam, per hieroglyphicum ejus Divina literæ, ut idem tradit Eucherius, hominem vitiis, quæ corporis sunt, plenum indicant, citato loco ex Psalmo: *inter Vaccas Psal. 67. 31.*
Bpopulorum. Sed illud de Vaccis fetis, quas Palæstini ad trahendam arcam Domini sine rectore junxerunt, Vitalis eorum intra caulas domi detentis, ita interpretatur, fideles quidem intelligi, qui tam eti foris humanis affectibus torqueantur, illis alligati, à recto tamen itinere non declinent: quia arcam Domini portant, mandata quippe ejus menti firmiter insidentia. Et idem alibi ad Valerianum: *Tunc vere Bethsamis tendimus, cum viam rectitudinis gradientes, ad vicina erroris latera, etiam si effigiis pignorum avocent, minime declinamus.*

PODAGROSUS. CAP. XXVII.

Sed qui illud, quod ex Bovillo pede, podagrosum hominem significabat? Bos enim præcipue ungulis cum dolore articulorum laborat, quo quamvis non intereat, unguis tamen interdum amittit, & pedes vehementer intumescunt: unde fictum ab Ægyptiis, Tauri cœlestis pedem extra regionem suam in Æthiopias exporrigi, quorum & pedes & articulos esse tumori egregie obnoxios exploratum est, & in Italiā transgressos, paucissimos invenias, qui non articulorum vitio laborent.

A LABORIBUS QUIES. CAP. XXVIII.

Solutus porro Bos, & præsepi redditus, partam a laboribus quietem ostendit, quod antiquissimum Aegyptiorum hieroglyphicum Græci adagio prosecuti sunt, *βοῦς θηλὶ φατην, Bos ad præsepe*, dicentes, cum exautoratum hominem, & donatum jam rude, otioque tranquilliori vita restitutum, significare voluerint: quia scilicet moris est ab laboribus Boves ad præsepe siftere, atque illis papulum subministrare: quamquam sunt, qui proverbium ad melioris vita significantum detorqueant, & ingenium a labore proclive ad libidinem ex hoc intelligi contendant. Sane quidem Hebrei conjectores, cessationis & ignaviz signum esse dicunt, cum quis dormientes Tauros videre se per somnum visus fuerit. Utcunque autem duodecim illi majores, qui regnum a Sabaco Ægyptiorum rege relictum sponte moderandum suscepere, ut oneri magis quam honori tantam regni curam sibi fuisse testarentur, in celebri illa pyramide quam communè collegarum omnium sepulcrum construxere, contignationem tecū, quæ uno constabat lapide, præsepibus adsculptis insignivere: ad quæ scilicet tot laboribus exantlatis, tot cujus abjetis & alegatis, requieturi demum essent. Huic contrarium est, *Bos sub jugo*, de iis qui perpetuo labore fatigantur. Quod vero nos ab Iesu asserti in libertatem censemur, id ita intelligendum, Judæis impositum fuisse jugum, tanquam servis, ut quasi D per vinculum ad præceptorum obedientiam traherentur, atque ita Deo servire discerent, & assuefierent. Præcepit enim lex: *Non mæchaberis. Non occides.* An vero nos, quia sumus liberi, mæchandis licentia abutemur, & sicariam sine metu faciemus? nequaquam, imo nobis neque quidem concupiscere, neque vel irasci præceptum est. Arctiora igitur sunt iugis nostri vincula? at non ita, si rem recte perpendamus. Nam lex imperatorie mandat, ne quid perperam agamus. Assertor noster præcidentias monet vitiorum causas, ut neque quidem facere quicquam præter jus & fas in animum inducamus. Hæc enim est vera libertas, cum nosmetipsi sponte abicimus vitiorum jugum, cum libidinum ergastula confringimus, & è malarum cogitationum voraginibus emergentes, vinculis omnibus expediti, in synceritatis liberos campos evadimus, abstinemusque, non tamquam servi à flagitiis, metu flagri: sed tamquam ingenui, pie sancteque educati, sponte probi modestique fi-

*Tauri cap.
lebbis figu-*

*Vera Re-
bertas.*

lii, &